

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Existentia & numerus processionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

DISPUTATIO XXI.

DE

Divinis processionibus.

Ad q. 27.

Praemissis in priori disputatione praeliminaribus, nunc ad ipsius SS. Mysterii particularē expositionem progredimur; & quia Divinæ Personæ constituantur relationibus; relationes vero fundantur in processionibus; ideo cum S. D. primus de processionibus, deinde de relationibus, disputabimus.

ARTICULUS I.

An, que, & quot sint processiones in Divinis?

SUMMARIUM.

1. Processio quid nominis?
2. Veritas Catholica de existentia processionum.
3. Ratio illarum.
4. Numerus processionum.
5. Quo sensu in Divinis sit Ens ab alio?
6. Nulla sequitur dependentia in persona procedente.
7. Disparitas de visione beatifica.
8. In Divinis non datur causa, aliud, alter, principium: datur alius, & principium.

§. I.

Existentia & numerus processionum.

Processionis nomine intelligimus emanationem, sive originem unius ab alio tanquam principio producente, qua considerata ex parte termini procedens est & dicitur processio passiva, ex parte vero principii procedens est & dicitur processio activa. Quodlibet terminus productus ex extraneis producenti, vocatur processio transiens & ad extra; quo modo transeuntes à DEO procedunt omnes effectus creati. Si sit intra producentem, vocatur processio immanens, & ad intra, de qua agitur in presenti.

2. Est in primis fide certum, dari in DEO reales processiones, ita proununtiante Symbolo Nicæno, de Filio quidem per illa verba: *DEUM de DEO, lumen de lumine, &c. ac de Spiritu S. Quies Pater Filioque procedit.* In symbolo quoque Athanasi dicuntur: *Filius à Patre solo est, non non factus, nec creatus, sed genitus, Spiritus S. a Patre & Filio, non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.* Constat ex sacro textu, ubi de secundo & secunda Persona Christus Jo. 3. *Ego ex DEO processi.* Et Joa. 16. *Exihi à Pare & veni in mundum.* De Spiritu S. autem Jo. 15. *Spiritum Veritatis, qui à Pare procedit.* Quae verba de processione ad intra, non de extranea processione effectus à sua causa (ut impie interpretatur Arius) accipienda esse docent alia Scriptura, quibus Filius cum Pare confubstantia asseritur: ut Jo. 10. *Ego & Pater unus sumus.* Jo. 14. *Non credatis, quia ego in Pare, & Pater in me est?* Atque ita definitum habetur verbis, eisdem Symboli Nicæni.

3. Ratio quoque est primus. Datur ex fide Trinitatis Personarum, inter se realiter distinctarum:

ergo etiam datur processio realis. Consequenter probatur. Nisi daretur oppositio relativa, non daretur realis distinctione Personarum; sed nisi daretur realis processio, non daretur realis distinctione Personarum: ergo. Major constat ex receptissimo axiomate Doctorum Catholicorum, quod in Divinis nulla est realis distinctione, ubi non obviat relationis oppositio. Minor etiam est certa: quia relations Divina fundantur in origine & processione unius ab altera.

Secundus. Processiones intelligibles & immateriales depurati possunt ab omni imperfectione; atque juxta Catholicum dogma cum intima communicatione efficientia & confubstantialitate coniuncte, in DEO arguunt infinitam perfectionem facunditatis: ergo iunctu admittende in DEO.

Caterum ex his ipsis Scripturarum locis de numero processionum constare potest. Totum nimurum sunt processiones passivæ, quot sunt termini & Personæ procedentes; sed plures personæ procedentes ex memoratis Scripturarum locis non sunt, quam duæ, Verbum videlicet & Spiritus S. ergo neque plures sunt processiones passivæ. Cumque processionibus passivis respondant processiones activæ; quemadmodum cuilibet termino producendo respondet principiū producens, totidem quoque sunt processiones activæ.

Præterea tot sunt processiones activæ, quot sunt actus immanentes, quibus aliquis terminus ad intra produci potest; sed actus immanentes sunt tantum duo; actus videlicet intelligendi & volendi: quorum ille ut affectus notione & relatione paternitatis, vocatur *ditio*; iste vero ut affectus relatione spiratoris vocatur *spiratio*: ergo. Unde S. D. hic a. q. *processiones in Divinis, inquit, accipi non possunt, nisi secundum actiones, quae in agente manent, huiusmodi autem actiones in natura intellectuali non sunt nisi duæ, scilicet intelligere, & velle, &c. Relinquitur igitur, quod nulla alia processio possit esse in DEO, nisi Verbi & amoris.*

§. II.

Objectiones & corollaria.

Obijc. primus. Si darentur in DEO processiones, in DEO daretur ens ab alio: sed hoc repugnat: ergo & prius, sequela constat, quia Filius